

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ СА САВЕТОВАЊА

Питање:

1. Да ли је потребна сагласност Комисије за кадрове за заснивање радног односа ради замене изабраног лекара на специјализацији?

Одговор:

Потребна је сагласност Комисије за заснивање радног односа ради замене изабраног лекара на специјализацији. Посебно треба узети у обзир чињеницу да је Закон о здравственој заштити ("Сл.Гласник РС" бр. 25/19) ступио на снагу дана 11.04.2019. године, а да је финансијски план РФЗО за 2019. годину донет крајем 2018. године, што указује на реалност да потребна финансијска средства за ове намене РФЗО може да планира за идућу фискалну годину.

Питање:

2. Да ли ће се и у ком обиму приликом именовања органа управљања, пре свега директора дома здравља, питати локалне самоуправе?

Одговор:

Чланом 113. тачка 4) Закона о здравственој заштити ("Сл.Гласник РС" бр.25/19) прописано је да директора, заменика директора, председника и чланове управног одбора и председника и чланове надзорног одбора именује и разрешава оснивач.

Питање:

3. Да ли се апотеке у државној својини морају поново оснивати, или се усклађивање са Законом врши изменама и допунама постојећег акта о оснивању?

Одговор:

Члан 261. тачка 2) Закона о здравственој заштити ("Сл.Гласник РС" бр.25/19) прописује да ће Влада донети План мреже здравствених установа у јавној својини у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона, тако да ће овај подзаконски акт бити основ за поступање.

Питање:

4. Да ли се пре доношења Плана мреже може вршити усклађивање Статута са новим Законом?

Одговор:

Потребно је да се здравствена установа у јавној својини обрати оснивачу са захтевом за усклађивање постојећег Статута са одредбама Закона.

Питање:

5. Да ли апотекарске установе морају да предвиде исте услове у погледу стручне спреме који су наведени у Закону или могу да предвиде услов: дипл.фармацеут (магистар фармације)?

Одговор:

Питање није најјасније, уколико се ради о именовању директора здравствене установе у јавној својини Закон је тачно прописао услове за именовања лица за директора здравствене установе у члану 115. став1. тачка 1) (магистар фармације, односно магистар фармације-медицински биохемичар ...).

Питање:

6.Закон о здравственој заштити -област- специјализације. Одредбама Закона предвиђено је да се лекарима који су били упућени на специјализацију, а који не испуне одредбе уговора, траже трошкови специјализације (факултета) а не накнада зараде . Да ли је могуће предвидети да лекари плате уговорну казну због непоштовања установе и обезбедити потребан кадар. Ако доктор врати само трошкове факултета, то је несразмерно оном што је установа изгубила.

Одговор:

Чланом 175. тачка 8) регулисани су услови под којим здравствени радник односно здравствени сарадник може раскинути уговор о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности у вези са специјализацијом, односно ужом специјализацијом са здравственом установом.

Питање:

7.Да ли запослени који ради са скраћеним радним временом може да закључује Уговоре о допунском раду са послодавцем или другим здравственим установама?

Одговор:

Члан 60. Закона о здравственој заштити ("Сл.Гласник РС" бр.25/19), став 1. прописује да: "здравствени радник, здравствени сарадник, односно друго лице запослено у здравственој установи, односно приватној пракси, који ради пуно радно време може да обавља одређене послове из своје струке код свог послодавца код кога је запослен са пуним радним временом, односно код другог послодавца, ван редовног радног времена, закључивањем уговора о допунском раду са својим послодавцем, односно највише три уговора о допунском раду са другим послодавцем, у укупном трајању до 1/3 пуног радног времена", односно дефинише категорију пуног радног времена у шта скраћено радно време не спада.

Питање:

8.Какав је даљи статус „надарених“ лекара или медицинских сестара/техничара након истека 6 месеци?

Одговор:

Вероватно се мисли на најбоље дипломце Медицинских факултета у Републици Србији, који су тренутно примљени у радни однос на одређено време, а који ће бити запослени на неодређено време.

Питање:

9. Да ли запослени на специјализацији има право на путни трошак? (РФЗО је оспорио ово право специјализантима).

Одговор:

Законом о здравственој заштити, као ни Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе (ПКУ) нису препозната нека специфична или посебна права за специјализанте.

У том смислу, специјализант има право, као и сваки други запослени, на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у складу са општим актом и уговором о раду. Можда треба прецизирати шта се сматра под "путним трошковима", јер ни поменути Закон нити ПКУ не познају појам путних трошкова у контексту специјализаната.

Питање:

10. Апотеке су у обавези да ускладе своје статуте у року од 12 месеци од дана ступања на снагу Закона о здравственој заштити. Коју шифру делатности ће унети у своје статуте обзиром да апотекарска делатност није предвиђена у шифарнику делатности, као и да се сада апотеке региструју као 47.73 - трговина на мало у специјализованим продавницама –апотекема. Обзиром да измена законске регулативе нужно условљава и измену подзаконских аката као и нормативних аката здравствене установе, молимо за информацију да ли ће бити неких посебних инструкција од стране Министарства здравља РС у поступку измене Статута здравствених установа, како би се избегле касније битне разлике у истим приликом достављања оснивачу на сагласност.

Одговор:

Доношењем подзаконских аката у роковима прописаним Законом о здравственој заштити ("Сл.Гласник РС" бр.25/19) оформиће се Регистар здравствених установа у Агенцији за привредне регистре где ће се водити јединствена евиденција субјекта у здравству у јавној и приватној својини који ће предвидети одговарајуће шифре.

Питање:

11. Здравствена установа има ВД директора именованог по одредбама новог Закона и коме мандат од 6 месеци истиче у новембру. Имајући у виду да по одредбама Закона исто лице не може бити поново именовано на функцију ВД директора, да ли се пре усаглашавања Статута ЗУ, директном применом Закона може расписати јавни конкурс ради именовања директора од стране садашњег оснивача?

Одговор:

Потребно је да се здравствена установа у јавној својини обрати оснивачу са захтевом за усклађивање постојећег Статута са одредбама Закона.

Питање:

12. У случају да се по јавном конкурсу јави само један кандидат који не испуњава услове из новог Закона (радно искуство руководиоца, специјализација), да ли ће оснивач именовати ново лице на функцију ВД директора?

Одговор:

Нисмо у могућности да прејудицирамо поступање оснивача.

Питање:

13.Уколико лекару дамо прелазницу, да ли имамо право да примимо другог лекара на његово место, тј. да ли ће нам Комисија дати сагласност за нови пријем?

Одговор:

Кадровским планом здравствене установе у јавној својини прописан је број доктора медицине према постојећим нормативима. За пријем у радни однос на неодређено време неопходно је да је планирани пријем у сагласности са КП ЗУ као и да постоји сагласност Комисије Владе.

Питање:

14.Да ли ће специјалне болнице (у овом случају Специјална болница за интерне болести Младеновац) бити спојена са ДЗ Младеновац или се то односи само на домове здравља и опште болнице? (Др Весна Ђукић, ВД директор СБ Младеновац).

Одговор:

Израда подзаконског акта Уредба о плану мреже здравствених установа у јавној својини је у току, тако да још увек није могуће дати одговор на постављено питање.

Питање:

15.Молимо за тумачење члана 58. Закона о здравственој заштити (Сл.Гласник РС бр.25/19), став који гласи: „Просечно недељно радно време, са прековременим радом, односно дежурством и радом по позиву, на четвромесечном нивоу здравственом раднику не може трајати дуже од 48 часова недељно. Колективним уговором може се утврдити да се просечно радно време везује за период дужи од 4 месеца, а најдуже 9 месеци“. Конкретније: Потребно је тумачење просечног радног времена са прековременим радом, односно дежурством и радом по позиву, на четвромесечном нивоу који по раднику не може трајати више од 48 часова недељно, односно дуже од 9 месеци. Да ли то значи да запослени у току календарске године може имати прековремени рад само 4, односно 9 месеци у максималном трајању или не? С друге стране Посебним колективном уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл.Гласник РС“ бр. 106/18) члан 39. другачије регулишу исту материју. Како поступити у конкретном случају?

Одговор:

Одредбе Закона , као и Закона о запосленима у јавним службама ("Сл.Гласник РС бр.113/17, 95/18) јасно и недвосмислено дефинишу дужину просечног радног времена са прековременим радом, односно дежурством на четвромесечном односно деветомесечном нивоу. Тумачење

одредби Посебног колективног уговора је у надлежности Сектора осигурања Министарства.

Питање:

16. Да ли се приправност немедицинских радника плаћа из средстава РФЗО – за плату или сопствених средстава?

Одговор:

Плаћа се из средстава РФЗО под условом да је приправност уведена у складу са чланом 58. став 14. Закона о здравственој заштити.

Питање:

17. Ако установа нема сопствене приходе, из којих средстава може извршити исплату накнаде за рад председника синдиката који му по ПКУ припада ако РФЗО нема обавезу да изврши исплату ове накнаде?

Одговор:

Ако здравствена установа не може из сопствених прихода да исплати накнаду за рад председника синдиката, треба да се обрати оснивачу.

Питање:

18. Ако установа закључи Уговор о допунском раду са својим запосленим радником, из којих средстава се може исплатити овакав Уговор (из средстава РФЗО или из сопствених прихода)?

Одговор:

Претходно питање је због чега се организује допунски рад. Уговор који је закључен између Републичког фонда и здравствене установе не предвиђа накнаду за допунски рад, те према томе не постоји обавеза Републичког фонда по том основу. Ово питање треба да се детаљно регулише подзаконским актом који доноси министар надлежан за послове здравља (члан 60. став 11. Закона о здравственој заштити).

Питање:

19. Како исплаћивати боловање на терет послодавца (боловање до 30 дана) за особе са малигнитетом? Да ли 100% као нпр. повреда на раду или 65%?

Одговор:

Чланом 100. став 1. тачка 2) ПКУ прописано је да запослени има право на накнаду плате за време привремене спречености за рад до 30 дана када је привремена спреченост за рад проузрокована, између остalog, малигним оболењем, у висини 100% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад.

Питање:

20.Зашто тражите од нас да зараду радимо на 174 сата? Тако у комбинацији са боловањем или награђујемо или оштетујемо радника, а и радне листе не одговарају чињеничном стању.

Одговор:

Чланом 90. став 4. ПКУ прописано је да се основна плата и додаци на плату рачунају на просечан фонд часова рада од 174 месечно.

Питање:

21.Да ли се може одмах извршити уговарање нових кадрова ради замене изабраних лекара на специјализацији?

Одговор:

Полазећи од чињенице да би у многим случајевима овакво запошљавање довело до тога да би број уговорених лекара био већи од броја утврђеног кадровским планом здравствене установе, који доноси министар надлежан за послове здравља, РФЗО је упутио питање Министарству здравља о неопходности претходне измене кадровских планова здравствених установа.

Питање-сугестија

22.У вези са исплатом примања синдикалним руководиоцима, Фонд би морао да упути допис да се не може исплаћивати из средстава обавезног здравственог осигурања.

Питање:

23.Општој болници су од Министарства здравља одобрена средства за крчење и инвестиционо одржавање мокрих чворова. Да ли књижити на конту текуће одржавање или капитално одржавање?

Одговор:

Присутне су недоумице везане за књиговодствено евидентирање додатних улагања у постојеће непокретности, односно да ли ће се неко улагање сматрати инвестиционим (капиталним) одржавањем (када долази до повећања његове књиговодствене вредности у оквиру класе 500000 - Издаци за нефинансијску имовину), или ће се улагање сматрати текућим одржавањем (када има карактер расхода у периоду у коме настане). Наведене недоумице отколојене су дефинисањем појма инвестиционог и текућег одржавања Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 (испр.), 64/10 (одлука УС), 24/11, 121/12, 42/13 (одлука УС), 50/13 (одлука УС), 98/13 (одлука УС), 132/14 и 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 - др. закон- даље: Закон).

Члан 2. тачка 36) и 36а) дефинишу ове појмове:

36) инвестиционо одржавање је извођење грађевинско-занатских, односно других радова зависно од врсте објекта у циљу побољшања услова коришћења објекта у току експлоатације;

36а) текуће (редовно) одржавање објекта јесте извођење радова који се предузимају ради спречавања оштећења која настају употребом објекта или ради отклањања тих оштећења, а састоје се од прегледа, поправки и предузимања превентивних и заштитних мера, односно сви радови којима се обезбеђује одржавање објекта на задовољавајућем нивоу употребљивости, као што су крчење, фарбање, замена облога, замена санитарија, радијатора, замена унутрашње и спољашње столарије и браварије, замена унутрашњих инсталација и опреме без повећања капацитета и други слични радови, ако се њима не мења спољни изглед зграде и ако немају утицај на заједничке делове зграде и њихово коришћење;

На основу напред дефинисаног, можемо закључити да крчење сигурно спада у текуће одржавање. Што се тиче другог дела питања „инвестиционо одржавање мокрих чвррова“, кроз питање је дат одговор. Треба рећи да уколико је само замена санитарија, спада у текуће одржавање, али уколико је рађена реконструкција мокрих чвррова, онда је то инвестиционо одржавање.

Важно је такође нагласити и да треба водити рачуна о томе шта у одлуци о додели средстава од стране Министарства здравља пише – да ли су додељена средства за текуће или инвестиционо одржавање, како у консолидацији средстава не би дошло до размимоилажења.

Питање

24.Ако установа закључи Уговор о допунском раду са својим запосленим радником, из којих средстава се може исплатити овакав Уговор (из средстава РФЗО или из сопствених прихода)?

Одговор:

Да ли ће се уговор о допунском раду финансирати из средстава РФЗОа или из сопствених средстава, зависи од тога за које услуге је склопљен уговор. Уколико је он склопљен нпр. за услуге медицине рада, сигурно је да такав уговор морате да финансирате из сопствених средстава.

У Прилогу 8 Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2019.годину, дефинисано је да се на терет средстава обавезног здравственог осигурања признају трошкови евидентирани на конту 424311 – здравствене заштита по уговору уз образложение да се наведени конто односи на трошкове накнаде за рад по основу уговора о допунском раду лекара за пружене услуге из Плана рада које нису могле да се пруже у здравственој установи. За евидентирање наведених трошкова на терет средстава обавезног здравственог осигурања потребна је сагласност Комисије за кадрове здравствених установа. Вредност трошкова утврђује се за нето накнаду у складу са важећим прописима-према коефицијентима и цени рада која се односи на одговарајући кадровски профил здравственог радника за који је систематизовано конкретно радно

место, а бруто накнада у складу са прописаним за обрачун утврђене нето накнаде у бруто износу.

Питање:

25.На територији Општине Ражањ нема организован превоз јавног превозника НИШ-експреса до свих насељених места, а постоји месечна карта која износи 7.200,00 дин. или појединачна карта до појединачних насељених места. Како извршити накнаду путних трошкова за оне запослене до чијих места нема организован превоз? Како извршити исплату путних трошкова запосленима који раде суботом, недељом, ноћу када нема организован превоз и долазе сопственим колима? Да ли се у оваквим случајевима може признати трошак по профактури постојећих превозника?

Одговор:

Накнаде трошкова и друга примања запослених уређују се општим актом или уговором о раду, који не могу да садрже одредбе којима се запосленима дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова утврђених Законом о раду, што значи најмање у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Ова одредба је у сагласности и са Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Ради накнаде трошкова превоза запосленима, послодавац треба да има податке, на основу кадровске евиденције и што је уобичајена пракса на основу изјаве запослених о месту становља и превозном средству које користи за долазак и повратак са рада, како би сваком запосленом надокнадио трошкове превоза. Послодавац је у обавези и да општим актом или уговором о раду утврди критеријуме и мерила за исплату трошкова за долазак и одлазак са рада, као и случајеве када запослени нема право на накнаду трошкова превоза, уколико нпр. станује близу места рада и не користи превоз.

Мишљењем Министарства финансија РС број 011-00-12/2019-04 од 1.2.2019. године, утврђена је обавеза послодавца да ради накнаде трошкова превоза запосленима прибави доказе и документује их одговарајућом валидном и истинитом рачуноводственом исправом (нпр. рачун за куповину месечне претплатне карте, дневне карте или карте за једну вожњу у јавном превозу, рачун за гориво у случају коришћења сопственог возила и сл.)

Уколико је запослени трошкове за долазак и одлазак са рада документовао, код исплате накнаде има право на неопорезив износ у износу од 3.914,00 динара, а уколико је трошак већи онда се на износ преко плаћа порез од 10%.

Уколико запослени не документује трошкове за долазак и одлазак са рада, на целокупну накнаду која се исплаћује се обрачунава 10% пореза, однема право на пореску олакшицу.

На основу наведеног, уколико нема организованог превоза, доноси рачун или за гориво уколико иде сопственим превозом, или на неки други начин, а уколико не донесе неки рачун, онда се плаћа порез на доходак од 10%.

Признавање трошка превоза по профактури постојећих превозника, а без донетог рачуна може уколико сте то предвидели општим актом или уговором о раду, али уз плаћање пореза на доходак.

Питање:

26. Да ли наручилац може да промени одлуку о додели уговора и то самостално након објаве на Порталу јавних набавки, у случају да је уочио или накнадном анализом утврдио да уговор треба дodeliti другом понуђачу?

Одговор:

Имајући у виду чињеницу да се одлука о додели уговора о јавној набавци може успешно оспорити захтевом за заштиту права, уколико је иста незаконита, неправилна или донета на бази погрешног или непотпуно утврђеног чињеничног стања, може се извести закључак да и сам наручилац може донети одлуку о изменам одлуке о додели уговора (без поднетог захтева за заштиту права, уколико је сам утврдио незаконитост или неправилност или на основу писане примедбе другог понуђача).

У том случају, наручилац је дужан да недвосмислено утврди да такве неправилности у одлуци коју мења постоје, а нова одлука мора да садржи *образложение разлога за њено доношење*, обавезно се објављује на Порталу јавних набавки и интернет страници наручиоца и у поуци о правном леку мора бити предвиђен нови рок за подношење захтева за заштиту права.

Питање:

27. У нацрту Закона о јавним набавкама задржано је решење да се огласи за јавне набавке преко пет милиона објављују и у бази прописа Службеног гласника Републике Србије, са образложењем да је то због веће транспарентности, а при томе се губи из вида да се у пракси дешавају да мање установе више плате оглашавање него што остварују повољнију цену по закљученом уговору. Може ли Управа за јавне набавке да предложи да се изменi ова одредба?

Одговор:

Чланови радне групе на изради нацрта новог законског акта којим се уређује област јавних набавки, у чијем саставу су и чланови Управе за јавне

набавке, су приликом рада имали превасходно у виду да се новим законом омогући смањење администрације и смањење трошкова који имају сви актери тј. учесници поступка јавне набавке. Сходно изнетом, предметна накнада за услугу објаве огласа на поменути начин, биће у свему уређена како би наручиоци имали минималне трошкове при испуњавању наведене законске обавезе, односно трошкове који су у знатној мери мањи од трошкова који наручиоци сада имају.